

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет тваринництва та водних біоресурсів

УДК 636.52/.58:338.43.02
ПОГОДЖЕНО
Дека́н факультету тваринництва
та водних біоресурсів
ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Во. завідувача кафедри технологій у
птахівництві, свинарстві та
вівчарстві

Конюшенко Р.В. Дихач В.Я.
“ ” 20 р. “ ” 20 р.

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА
на тему: “Продуктивність курей-несучок різних кросів в умовах
фермерського господарства”

Спеціальність: Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва
Магістерська програма : Сучасні технології промислового птахівництва
Програма підготовки: освітньо-професійна

Керівник магістерської роботи
кандидат с.-г. наук, доцент
(науковий ступінь та вчене звання)
Виконала
Зламанюк Л.М.
(підпис) (ПІБ)
Кушим Л.І.
(підпис) (ПІБ студента)

КИЇВ – 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри технологій у
птахівництві, свинарстві та вівчарстві,
доктор с.-г. наук, професор

Лихач В.Я.

2021 р.

ЗАВДАННЯ

НА ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТЦІ

Кушим Людмилі Ігорівні

Спеціальність технологія виробництва та переробки продукції тваринництва

Магістерська програма сучасні технології промислового птахівництва

Програма підготовки освітньо-професійна

Тема магістерської роботи – “Продуктивність курей-несучок різних кросів в умовах фермерського господарства”

Затверджена наказом ректора НУБІП України від 02.12.21 № 2045 “С”

Термін подання завершеної роботи на кафедру 03.10.2022 р.

Вихідні дані до магістерської роботи несучість на початкову несучку, маса яйця, інтенсивність несучості, витрати корму на 10 яєць.

Перелік питань, що підлягають дослідженню: порівняти продуктивні якості курей досліджуваних кросів за наступними показниками:

1. несучістю на початкову несучку.
2. середня маса яєць.
3. інтенсивністю несучості.
4. витратами корму на 10 яєць.
5. визначити економічну ефективність.

Керівник магістерської роботи

Зламанюк Л.М.

Завдання прийняла до виконання

Кушим Л.І.

ЗМІСТ

ВСТУП.....
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ.....

1.1. Характеристика курей яєчних кросів.....

1.2. Утримання і годівля курей батьківського стада.....

1.3. Вплив різних факторів на продуктивність курей.....

РОЗДІЛ 2. УМОВИ, МАТЕРІАЛ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ.....

2.1. Характеристика господарства.....

2.2. Матеріал і методи досліджень.....

РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ВЛАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....

3.1. Аналіз програм годівлі курок-несучок.....

3.2. Яєчна продуктивність курок-несучок.....

3.2.1. Несучість.....

3.2.2. Якість яєць.....

3.2.3. Жива маса курок-несучок.....

3.2.4. Витрати корму.....

РОЗДІЛ 4. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ЯЄЦЬ...

Висновки та пропозиції.....

Список літератури.....

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

ВСТУП

Птахівництво в Україні є однією з найбільш активних і динамічних галузей сільськогосподарського виробництва.

В Україні спостерігається тенденція до збільшення обсягів виробництва яєць.

Відомо, що на початку 90-х років минулого століття в птахівництві України значно скоротилося поголів'я курей-несучок, скоротилося виробництво, а разом з тим і обсяг виробництва яєць. Але з 1996 року розвиток

птахівництва та виробництво продукції почали поступово зростати, у 2001 році наша країна увійшла до дванадцятки країн-лідерів з виробництва курячих яєць на душу населення [8].

З кожним роком виробництво яєць птиці зростає. Річний приріст несучості становить 1,5-2%. Станом на 01.11.2019 р. виробництво яєць в усіх галузях зросло до 14,3 млрд шт. (на 01.11.2018 р. – 104,0%), у тому числі: сільськогосподарськими полями вироблено 7,7 млрд шт. (приріст до 1 листопада 2018 року – 106,4%), а населенням реалізовано 6,5 млрд яєць (зростання на 1 листопада 2018 року – 101,2%). Найбільше яєць усіх видів

птиці реалізовано в таких регіонах як: Київська (2757,7 млн. шт.), Хмельницька (870,3 млн. шт.), Вінницька (489,9 млн. шт.), Херсонська (756,4 млн. шт.), Донецька обл. (735,0 млн. шт.) та Дніпропетровську (731,5 млн. шт.) [3].

Станом на 1 листопада 2019 року кількість курей в усіх галузях сільського господарства України становить 243 697,6 тис. голів. Найбільш заселені Вінницька (39284,6 тис.), Київська (31828,4 тис.) і Черкаська (27128,3 тис.) області. Порівнюючи 2019 та 2018 роки, відсоток поголів'я птиці зріс у всіх галузях сільського господарства і становить 103,4%. Для виробництва яєць на українських птахофабриках використовують курей сучасних кросів іноземної селекції

Провідними міжнародними компаніями є - «Hendrix Genetics» (Голландія), «High-Line International» (США), «Lohmann Tierzucht» (Німеччина).

Метою нашої роботи було порівняти продуктивність курей батьківського стада «Ломан Браун» і «Ломан Білий» за показниками ФГ «Я-Мал».

Предмет дослідження: виробництво курей батьківського стада кросу «Ломан Браун» та «Ломан Вайт» (плідність однієї несучки, середня маса яйця, виживання курей та витрата корму на 10 яєць).

Об'єкт дослідження: курчата батьківського стада кросу «Ломан Браун» та «Ломан Вайт», які використовуються для виробництва інкубаційних яєць в умовах ФГ «Я-Мал».

Методи дослідження: експериментальний, статистичний.

Завдання дослідження: порівняти якість виробництва курчат на досліджуваних стадіях за такими показниками: неплідність початкових несучок, середня маса яєць, інтенсивність неплідності, захист курей та витрата корму на 10 яєць.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

1.1. Характеристика курей яєчних кросів

Виробництво яєць і м'яса в більшості країн світу з кожним роком зростає, і це результат постійного розвитку птахівництва.

На сьогоднішній день генетика і селекція, сучасний рівень науки, заснований на годівлі та утриманні курей, технологія і обладнання, високий захист тварин і організація праці є факторами успіху галузі.

Розвиток промисловості багато в чому пов'язаний з раціональним використанням міжнародного генотипу, підвищенням генетичного потенціалу птахівництва. Для отримання їстівних яєць у птахівництві використовують два види змішаної птиці: з білими яйцями (так звані білі кроси) і зі світлою або коричневою шкаралупою (коричневі кроси). Відповідно до посібника з розведення сільськогосподарських курей в Україні, крос «Ломан білий», як і більшість кросів білої черепашки, створений на основі типу білого леггорна [10].

На основі типу білого леггорна провідні світові селекційні компанії створили високопродуктивні лінії та кроси, у тому числі федерсекс, гібридні невеликі тварини, яких можна розділити за статтю за довжиною крил. Зовнішні ознаки: довге тіло; голова маленька; жовте підборіддя; панцир листоподібний і великий (gen r), курка висить набік, півень стоїть прямо; вушка білі; шия подовжена; прямостоячий, довгий; грудна клітка добре розвинена, тверда; крила сильно розвинені, міцно прилягають до тулуба; Ноги довгі жовті. Хвіст довгий, з міцною щетиною у самців. Колір оперення білий (генотип півня Ss VVISS Ee coco Blbl). Птах відрізняється високою рухливістю, що добре підходить для утримання батарейок в клітинах різних видів.

Крос «Ломан Браун» створений на основі видів - Айленд і Плімутрок. Червоний варіант айленд був виведений в середині 19 століття шляхом схрещування місцевих курей з червоно-коричневими малайськими. Зараз в

Україні порода представлена лініями різних селекційних компаній світу, які використовуються як батьківські форми при отриманні 4-х лінійних гібридів кінцевих («Ломан Браун», «Хайсекс Браун», «Хай Лайн Браун», «Айза Браун») [10].

Відомо, що одна коричнева курка дає більше яєць, ніж біла. При цьому слід зазначити, що ціна на яйця з коричневою шкаралупою все ще є вищою за ціну на яйця з білою шкаралупою, що пов'язано насамперед з високою собівартістю корму на 1 кг ваги коричневого яйця. Крім того, коричневий крос характеризується стійким характером, який дуже стійкий до виробничого тиску та спекотної погоди. Наявність аутоксесу дозволяє розрізнити пташенят статевим шляхом у добовому віці за кольором оперення.

Батьківські корови помісей в Україні мають іноземне походження переважно від племінних компаній «High Line» (США), «Lohmann Thirtzucht» (Німеччина), «Hendrix Genetics» (Голландія). Останнім часом набирають популярність такі кроси горизонтальних курей, як «Супер Нік» і «Браун Нік».

Для цих помісей характерна висока продуктивність: несучість на початку 80 тижня кросу «Супер - Ніка» - 340 - 350 яєць, «Браун Ніка» - 335-340 яєць, кількість білих яєць досягає 66,4 г, бурого - 67-68 г, споживання корму на 1 несучку 105-115 г на добу [19].

За даними Ю. Косинцева та його співробітників [11], з метою розширення асортименту племінної продукції ППЗ «Птичне» (Росія) займається розведенням курей кросу «Шевер білий». Особливо крос - це: найбільш тривала і стабільна вагітність: вагітність від 30 до 40 тижнів - понад 90%, від 15 до 25 тижнів - більше 95%.

Сьогодні важко назвати хоча б одну країну з розвиненим птахівництвом, яка б використовувала кроси однієї племінної компанії для виробництва яєць і м'яса. Ринок племінної продукції постійно розширюється, і в деяких країнах вирощування курей базується на 5-10 (і більше) кросів одночасно, які закупаються з різних країн.

Визначальним фактором у придбанні та використанні цього чи кросу є не лише його конкуренція, а й програма підтвердження генетичного потенціалу птахів, її конкурсні випробування та ефективність реклами.

Птахофабрики досягли високої продуктивності завдяки використанню високопродуктивних кросів зарубіжної селекції: Ломан-Браун, Ломан-Уайт, Іса-Браун, Іза-Уайт, Хай-лайн, Шавер, Тетра-СЛ, «Хайсекс браун», «Хайсекс білий», «Декалб» та ін. Застосування цих кросів дозволило виростити курей-несучок до рівня 280-320 шт. на голову із затратами кормів на 10 штук яєць 1,15–1,25 кг.

Раз на кілька років Тестовий центр Університету Північної Кароліни (США) проводить конкурсні випробування схрещуваних птиці з метою отримання максимально повної інформації про характеристики птахів для прийняття рішень щодо управління бізнесом. При цьому 10 білих і 6 коричневих хрестів були об'єднані та об'єднані в 16 хрестів і прийняті для тестування згідно з відповідною процедурою та правилами тестування. Для тесту використовували такі кроси: «Hy-Line W-36», «Hy-Line W-98», «Hy-Line CV-22», «Dekalb TX», «Lohmann LSL-Lite», «H» " @N Нік Чік, "Bovans Write", "Hisex Write", "Bovans Robus", "ISA Brown", "Hy-Line Brown", "Hy-Line S.

Broune", "Bovans Broun", "Hisex Broun" ", " Dekalb Amber Link" [13].

За даними крос-конкурсних випробувань «Ломан Уайт» по витраті корму, конверсії підстилки та смертності за період від 119 до 462 днів вирощування отримано наступні результати: потреба в кормах на 100 голів, кг/добу – 9,5, конверсія корму, г згодовування 1 г яєць – 0,52, несучість – 289,5, несучість, % – 87,6, кількість яєць – 52,6, смертність, % – 1,6 [12].

Відомо, що рівень підтвердження генетичного потенціалу виробництва кросу часто залежить від умов утримання та годівлі курей, епізоотичного району землеробства. Якщо необхідні умови не виконуються повністю, генетичний потенціал кожного схрещування не підтверджується повністю.

1.2. Утримання і годівля курей батьківського стада

Захист птиці – це система заходів, споруд та обладнання, які забезпечують необхідні умови для життєдіяльності птиці у зовнішньому середовищі [24]. Варто додати, що ці умови є дуже хорошими і забезпечують життєдіяльність організму на такому рівні, який дозволяє птиці показувати найвищу продуктивність з найменшою кількістю кормів та інших засобів.

Температура і вологість істотно впливають на продуктивність курей і якість яєць. Низькі температури (нижче $+18^{\circ}\text{C}$) і високі (вище $+33^{\circ}\text{C}$) температури негативно впливають на курей «Ломан Браун» і «Ломан Уайт».

При дотриманні температури до $+18^{\circ}\text{C}$ знижується на 12%, при цьому цінність корму значно підвищується, а при підвищенні температури до $+33^{\circ}\text{C}$ - на 10-15%.

При підвищенні температури повітря споживання корму зменшується, отже, зменшується маса яйця і погіршується якість шкаралупи. Міцність оболонки значно знижується при температурі повітря $+34^{\circ}\text{C}$; Підвищення температури повітря від 30 до $37,8^{\circ}\text{C}$ зменшує товщину оболонки від 0,21 до 0,18 мм. При утриманні курей при високій температурі (від $32,6$ до 34°C) маса яєць зменшується на 1-14%. Вологість повітря також впливає на продуктивність курей і якість яєць. Підвищена вологість повітря призводить до зниження апетиту курей, перетравності корму і зниження продуктивності.

Встановлено, що вологість 85-90% продукції курятини була на 10-15% нижчою за вологість 65-70%; особливо небезпечно для них, коли висока температура поєднується з високою вологістю. При високій вологості знижується опірність птиці, збільшуються захворювання і загибель; Патогенна мікрофлора та гриби захищені [36].

Важливе значення для птахівництва має хімічний склад повітря. У пташниках часто накопичуються такі гази: вуглекислий газ, аміак, сірководень, кишкові відходи і водень. Сірководень у невеликих кількостях викликає запаморочення, серцебиття, нудоту. При підвищеному вмісті аміак викликає сильне подразнення кон'юнктиви і роги́вки ока, верхніх дихальних шляхів і відновлення дихання курки, а при екстремних діях - зупинку дихання.

У племінному заводі «Маркс» (Росія) півня переводять на дорослий семі у віці 15-16 тижнів за 2-3 дні до тійки при статевому співвідношенні 1:9. Маса яєчок півня до добре розвиненого варіюють від 14 до 24 г у віці 16 тижнів, від 35 до 45 г у віці 24 тижнів. Для збереження батьківського стада і промисловості птахів відбирають за життєм, вага і розвиток. Система освітлення важлива для дорослих курей: у батьківському стаді стимуляція починається з 18-тижневого віку. Систему освітлення дорослих тварин підтримують на рівні 14 год. У господарстві жива маса курей у віці 17 тижнів становить не менше 1200 г. Загалом, з розробленою ботаніками технологією

господарство може повністю використовувати генетичний потенціал кросу. Адже кури зносять більше 300 яєць за 72 тижні свого життя, витрачаючи корм на виробництво 10 яєць по 1,56 кг [27].

Дослідження С.В. Danbaby [16] довів, що використання компактних люмінесцентних ламп потужністю 16 Вт і колірною температурою 2700 °К (тепло-жовте випромінювання) в системах освітлення курників для захисту курей, виробництва, захисту птиці та маси яєць на 2,7-8,2; 1,0-3,0 і 3,6% відповідно.

У годівлі курей використовують повнораціонний комбікорм, збалансований за діючими стандартами [26] і виготовлений згідно з ДСТУ 4120-2002, в комбікормі. Годівля курей-несучок класифікується за віком, живою масою і розвитком.

Для дорослих курей Інститут птахівництва НАНУ [33] рекомендує двофазну годівлю, що дає змогу заощадити протеїнові корми та знизити собівартість яєць. Таким чином, у першій частині виробництва курчата продовжують рости і потребують підвищеної кількості поживних речовин (17% протеїну та 1130 кДж відновлюваної енергії). Після закінчення росту птиці рівень сирого протеїну повинен бути 15%.

Ш. Імангулов [9] підкреслював, що використання високопродуктивних курей з сильним обміном речовин (приблизно в 1,3 рази) і поганою кормовою базою призвело до багатьох захворювань, таких як канібалізм і сечокилий

діатез. Перш за все, це слід розглядати як наслідок порушення обміну речовин.

У промислових умовах утримання птиці немає можливості приділити особливу увагу кожній особині. Пункти годування розраховані на все стадо, яке може налічувати до 100 тис. голів в одному приміщенні. Тому особливу

увагу слід приділяти профілактиці порушень обміну речовин у курей, які викликані негативними стресовими факторами, безпосередньо пов'язаними з годівлею. Так, важливо стежити за рівнем дубильних речовин у комбікормі, особливо при додаванні ріпаку, пшона, проса тощо. Крім оброблених бобів,

соевого шроту та інших соєвих продуктів, необхідно контролювати вміст інгібіторів трипсину. Активність уреазы повинна бути 0,1-0,2 од. рН (без перевищення). Слід також стежити за рівнем додавання в комбікорм антиоксидантів.

Загальною тенденцією, яка спостерігається у виробництві курей-несучок, є покращення конверсії корму.

Останніми роками курей-несучок відбирають за зниженим апетитом, що вимагає особливої уваги для задоволення їхніх харчових потреб. За словами В. Матюшина [20], це стосується і жиру, який входить до складу всіх клітин і органів курей. Тому додавання 3,10 г жиру на 100 г капусти в комбікорм для курей, підвищення рівня лінолевої кислоти до 1,21% і співвідношення пальмїтинової та олеїнової кислот до 0,65:1 стимулювали продуктивність курей. Несучість курей за рік зростає на 0,52%. При цьому ймовірно зростає кількість яєць.

Побосед Л.І. [21] рекомендує додавати ліпот до раціону курей-несучок для збільшення їх продуктивності. Це ліки є джерелом лізину, метіоніну, вітамінів, мікроелементів. Рекомендується частково або повністю додавати корми з птиці, щоб замінити м'ясо і кістки в їжі і дріжджі. Ліпот демонструє високу ефективність і продуктивність комбікорму з низьким рівнем збалансованості за основними поживними і активними біологічними речовинами.

Перспективним напрямком кормів для птиці є використання мінеральних речовин (мергелів) як природних джерел макро- та мікробелементів [17]. За додавання мергелю у кількості 5% від маси корму та

1,5 мг йоду контрольна група перевищувала контрольну групу за кількістю знесених курками яєць у середньому на 10,7%. Тому згодовування курям мергеля з додаванням йоду позитивно впливає на продуктивність курей, а також на показники щитовидної залози.

Рослинне борошно також додають в корм для курей. При цьому встановлено, що використовуване борошно є цінним білково-вуглеводним кормом. Додавання комбікорму в мішанку курей в кількості 10 і 20 кг/т з 15-го по 46-й тиждень забезпечує високий захист птиці за рахунок зниження витрати корму на 10 яєць і 1 кг яєчної маси [7].

Оскільки при виробництві відходів основного виробництва суха винна барда значно дешевша за фуражне зерно, макуха, що здешевлює корми, здешевлює продукцію птахівництва [23]. Введення 5% спирту в комбікорм позитивно впливає на такі показники як несучість, концентрація яєць, кількість яєць, несучість, споживання корму). Дослідження дозволяють рекомендувати вживання алкогольних напоїв із вмістом комбікорму до 5%, що зменшує кількість харчового зерна.

Результати експерименту російських вчених показують, що введення ферментів у раціон молодняку курчат позитивно вплинуло на їх продуктивність [34]. Яйценосність курей, яких годували целовіридином-Б, зросла на 7,8% порівняно з контрольною групою. При застосуванні ферментного препарату Ровабіо несучість курей зросла на 6,7%, маса яєць збільшилася на 0,2%. Витрати комбікорму на 10 яєць зменшилися на 0,2 і 0,1 кг відповідно.

Слід зазначити, що у згодовуванні курячого жиру найважливішими є п'ять жирних кислот: пальмітинова, стеаринова, олеїнова, лінолева та ліноленова [35]. Вони містять більше 90% всіх жирних кислот рослинних олій і тваринних жирів, які є основними джерелами енергії. Для курей-несучок

рекомендується використовувати сухий жир, виготовлений у вигляді порошку, який за хімічним складом близький до жирів тваринного походження.

Норма додавання сухого жиру в комбікорм (за результатами досліджень ВНДТІП) для курей-несучок становить 1,3%.

В. Фісінін і Т. Папазян [31] довели, що зі збільшенням концентрації селену в раціоні курей-несучок колір яєчного жовтка стає більш насиченим за рахунок поглинання жирових речовин, які краще засвоюються.

Були проведені наукові дослідження щодо використання вітаміну Е та селену в кормах для птиці [32]. Одночасно використовували вітамін Е та препарат «Сел-Плекс». Результати досліджень показали, що в експериментальному варіанті вміст селену в яйцях збільшився в 1,8 рази, а вітаміну Е - на 2,7%. Несучість курей та маса яєць дослідної групи збільшилися на 2,3 та 2,9 % відповідно.

При заміні шроту соняшникового та ріпаку в кормах курей збільшується кількість лізину, метіоніну та цистину в їх раціоні, що покращує зоотехнічні, фізіологічні та економічні показники [8].

О. Ш. Кавтарашвілі та Т.М. Околелов [15] вказують, що якість курячих яєць залежить від розподілу кальцію в раціоні. Якість шкаралупи можна покращити, згодовуючи корми, багаті кальцієм, у другій половині дня або вночі, коли шкаралупа формується. Збільшити товщину і міцність шкаралупи можна, якщо повністю виключити недолік вітаміну D3 в раціоні курей.

Н.О. Прокудіна [22] показала, що згодовування курчат-бройлерам низькоякісного корму з підвищеною кислотністю та перекисним числом за відсутності в раціоні вітамінів А, Е та каротину призводить до загибелі ембріонів від токсичної дистрофії.

1.3. Вплив різних факторів на продуктивність курей

Багато вчених вважають, що продуктивність помісних яєць і курчат наблизилася до фізіологічно можливого рівня, і подальше збільшення несучості можливе, якщо вихідний генотип буде характеризуватися конституцією. Зимостійкістю, стійкістю до хвороб, високою пристосованістю та ін. передбачає селекційний процес, або використання методів генної інженерії [5,4].

Несучість курей — кількісне явище, на яке впливають багато факторів зовнішнього середовища (тривалість світлового дня, повноцінність годівлі, охорона тварин тощо) і біологічна спадковість. Для показу впливу окремих факторів на показник несучості курей за один рік (кількість яєць за 365 днів, з моменту знесення першого яйця або перші 500 днів життя) використовується багатофакторний аналіз. Загалом експериментальні дані вчених багатьох країн світу допомогли виділити найважливіші фактори виробництва, які за рівнем впливу розміщені в наступних рядах:

- 1 - яєчний період;
- 2 - зміцнення яйцеклітини;
- 3 - зимова перерва;
- 4 - емоційне збудження;
- 5 - вік повноліття.

На род-айлендських курях встановлено, що при періоді несучості менше 280 днів середня народжуваність падає з 252 яєць до 196; при інтенсивності яйцекладки на рівні 1-2 яєць за цикл несучість становила 220 яєць; при зимовій перерві більше 7 діб - відповідно - 227 яєць, прояв чутливості кладки в перший рік яєць - 235 яєць, при досягненні статевої зрілості у віці більше 215 днів - 245 яєць. Тому найважливішим фактором визначення річної несучості є загальна тривалість яйцекладки та її інтенсивність протягом зими [29, 30].

РОЗДІЛ 2. УМОВИ, МАТЕРІАЛ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1. Характеристика господарства

Фермерське господарство “Я-Мал” розташоване в Київській обл., Яготинському районі, село Сотниківка. Спеціалізується по вирощуванню зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, а також по виробництву молока, свинини та яєць та м'яса птиці.

У структурі земельних угідь переважають сільськогосподарські угіддя

На їх частку у 2021 році припадало 2292 га або 98,5%. Значну частину у структурі сільськогосподарських угідь займає рілля (97,6%), що свідчить про високу розораність земель.

У господарстві вирощують зернові корми (пшениця озима, ячмінь, кукурудза, овес), коренебульбоплоди (кормові, цукрові буряки, картопля), однорічні та багаторічні трави, овочеві культури.

Урожайність сільськогосподарських культур у господарстві є досить високою. Так, за звітний 2021 рік урожайність зернових культур зроста майже вдвічі, порівняно з урожайністю 2019 року. Урожайність зернових культур (пшениця озима, ячмінь, овес) у 2021 році становила в межах 40,3-77,8 ц/га.

Урожайність технічних культур (кукурудза на зерно) становила 77,8 ц/га, що більше ніж у два рази порівняно з минулим роком.

Тваринництво господарства представлене великою рогатою худобою молочно-м'ясного напрямку продуктивності, свиньми та курками-несучками та курчатами-бройлерами. У господарстві розводять велику рогату худобу симентальської породи, свиней – велика біла, кури-несучки кросів “Ломан Браун” і “Ломан Вайт”, курчата-бройлери кросу “КОББ-500”.

У господарстві для годівлі тварин використовують зелені, грубі та соковиті корми. Забезпеченість тварин кормами власного виробництва дорівнює 100% (зелені, грубі та соковиті), щодо концентрованих то тут потреба за рахунок кормів господарства покривається на 70 %, ще 30% накуповується.

Основний напрямок виробничої діяльності ФГ “Я-Мал” є виробництво харчових яєць. Також реалізується м'ясо, що одержують в процесі забою вибракуваних курей (по завершенню першого циклу несучості).

Технологія промислового виробництва яєць в ФГ “Я-Мал” будується з урахуванням таких основних принципів:

- використання курей високопродуктивних яєчних кросів;
- вирощування та утримання птиці в кліткових батареях, у безвіконних пташниках великої місткості, з оптимальним мікрокліматом і заданим світловим режимом;

- роздільне утримання стада ремонтного молодняку і промислового стада для ефективного використання приміщень і обладнання;

- комплексна механізація основних технологічних процесів вирощування та утримання птиці;

- годівля птиці повнораціонними сухими комбікормами; застосування комплексу ветеринарно-санітарних заходів, що забезпечують високу збереженість птиці;

- рівномірне упродовж року виробництво продукції у відповідності з попитом та з технологічним графіком, що передбачає раціональне використання усіх виробничих потужностей.

Всі процеси у технології виробництва харчових яєць поділяються на два етапи: вирощування ремонтного молодняку і утримання промислового стада.

Під час утримання дорослої птиці одержують харчові яйця і реалізують. Закінчується процес забоєм птиці і реалізацією тушок.

ФГ “Я-Мал” має в наявності 6 пташників, де змонтовано кліткове обладнання для утримання птиці. Із них в 4 пташниках утримується доросла птиця, а у двох – ремонтний молодняк. Пташники, в яких утримують промислове стадо курей-несучок, мають розміри 70 × 18 м і обладнані комплектами кліткового обладнання БКН-3А заводу “Ніжинсьільмаш” та ТБК фірми “Техна”. Пташники для вирощування ремонтного молодняку обладнані комплектами БКН-3М.

2.2. Матеріал і методи досліджень

Дослідження продуктивності курок-несучок промислового стада кросів “Ломанн браун” і “Ломан Вайт” проведено в умовах ФГ “Я-Мал” Київської області.

Для ремонту промислового стада молодняк завозять у добовому віці і вирощують до 15-ти тижнів, а потім молодок пересаджують у пташники для дорослих несучок.

Піддослідне поголів'я курок-несучок кросів “Ломанн браун” і “Ломан Вайт” утримували у пташниках, де встановлені 5-ярусні кліткові батареї фірми “Техна”.

Перед посадкою чергової партії у пташниках для батьківського стада обов'язково відповідним чином готують до цього процесу. Їх миють, проводять необхідні будівельні роботи, обладнання очищають від бруду і пилу, залишків корму, посліду. Напувалки, годівниці та інше обладнання миють. Після цього проводять дезинфекцію приміщення та обладнання. Після дезинфекції приміщення закривають і витримують закритим протягом 1-2 днів, потім провітрюють. Для створення оптимального мікроклімату для молодняку, пташники обладнують припливно-витяжною вентиляцією та теплогенераторами.

На несучість курей значною мірою впливає температурний режим. Температура повітря в пташнику має бути не нижчою 16°C. Задовільно витримують кури температуру 25°C, при підвищенні її до 30°C несучість зменшується.

З підвищенням температури в пташнику проти оптимальної кури багато п'ють води і мало поїдають корму.

Негативно впливає на курей підвищений вміст у повітрі приміщень аміаку, сірководню, вуглекислого газу та вологи. Щоб ці сполуки не накопичувалися, у пташнику має бути обмін повітря (вентиляція). Кури реагують також на протяги. Швидкість руху повітря у приміщенні для несучок у холодний період не повинна перевищувати 0,6 м/с.

Виробництво яєць будь-якої птиці тісно пов'язане з змінами світлового дня. Кількість яєць, їх розмір, збереженість можуть бути регульовані за допомогою світлової програми.

Добре, коли піростаючі кури мають стабільний або зростаючий світловий день. Для птиці яєчних порід і кросів у віці 17-18 тижнів він має становити 9 годин. З 19- до 33-тижневого віку включно через кожний тиждень світловий день збільшують на 20 хвилин. Протягом 34-40-тижневого віку він стабільний - по 14 годин, далі його поступово нарощують до 17-18 годин і на цьому рівні підтримують до закінчення продуктивного періоду яєчних курей.

При правильно підбраному світловому режимі значно (на 12%) підвищується вихід дієтичних яєць, знижується бій яєць до 2,8% (у контролі 4,8%). Кращим для кросів "Ломан браун" і "Ломан Вайт" вважається режим, диференційований залежно від віку птиці.

Таким чином, вибір найбільш вдалих конструкцій кліткових батарей, покращення експлуатації обладнання для кліткового утримання, створення оптимального мікроклімату в пташнику значно підвищує продуктивність курей та знижує втрати якості яєць.

При проведенні досліджень контролювали такі показники:

- ✓ інтенсивність несучості;
- ✓ несучість на початковий несучку;
- ✓ жива маса курок;
- ✓ збереженість поголів'я;
- ✓ витрати корму;
- ✓ маса яєць;
- ✓ вивід молодняку.

3. Результати власних досліджень

3.1. Аналіз програм годівлі курок-несучок

Максимальне використання генетичної потенціальної продуктивності несучок кросів “Ломан Браун” та “Ломан Вайт” досягається лише повноцінною годівлею. Таку годівлю можна забезпечити, використовуючи комбікорми, адаптовані до потенційної продуктивності.

Годівлю курок-несучок у господарстві здійснюють повнораціонними комбікормами власного виробництва. Аналіз рецептів комбікормів проводиться за складом кормової сумішки та вмістом енергії і поживних речовин.

Склад комбікормів для курок-несучок промислового стада за періодами продуктивності наведений в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Склад повнораціонних комбікормів для курок-несучок, % за масою

Компонент	Вік несучок, тижнів		
	17-22	23-28	29-58
Кукурудза	43,4	38,4	33,5
Ячмінь	16,0	15,1	25,1
Повно жирова соя	2,0	7,1	7,1
Вісівки пшеничні	3,0	-	-
Шрот соєвий	10,2	12,6	-
Шрот соняшниковий	17,0	16,7	21,2
Сіль кухонна	0,33	0,31	0,31
Дикальцій фосфат	1,87	1,62	1,24
Вапняк	3,35	7,13	8,8
Премікс	0,81	1,16	1,76
Всього	100,0	100,0	100,0

У відгодівлі для курчат віком 17-22 тижні частка зернових компонентів становить 64,4%, корму – 29,2%, періоду 253-28 тижнів – 60,5% відповідно, 29,3; вік 29-58 тижнів - 65,8%; 22,2 відповідно.

Як видно з наведених даних, при виробничому використанні курей-несучок із вмістом комбікорму зерно зменшилось з 42,4% до 38,5 і 33,6%.

Це пов'язано з тим, що з віком курей, особливо в період 29-58 тижнів, знижується несучість і здатність організму відкладати внутрішній і підшкірний жир. Тому в цей період за живою масою птиці стежать окремо.

При зменшенні кількості зерна в раціоні частка ячменю, навпаки, зростає з 15 до 25%, сої – з 18 до 22,2%.

Слід зазначити, що в раціонах курей-несучок повністю відсутні корми тваринного походження.

Для забезпечення біологічної цінності комбікормів до їх складу вносять мінеральні речовини та вітаміни. Мінеральний вміст (дикальційфосфат, вапняк) коливається від 5,24 до 10,0%. У міру старіння курей використання кальцію і фосфору зменшується, тому вміст корму збільшують. Таким чином, частка кальцію в комбікормі для курчат віком 29-58 тижнів була збільшена до 8,9%, що майже втричі більше порівняно з комбікормом для курчат старшого віку 17-22 тижнів (3,36%).

На основі аналізу визначено середні показники, що свідчать про поживність комбікорму (табл. 3.2)

Порівняльний аналіз показує, що поживність комбікорму, який використовується для годівлі сільськогосподарських курей, дещо відрізняється від загальноприйнятих норм годівлі, викладених у посібнику О.П. Калашникова. Різниця між нормальним вмістом обмінної енергії і білка незначна в першій і другій фазах вагітності. Однак на третій стадії (вік курчат 29-58 тижнів) вміст сирого протеїну в комбікормі нижче стандартних 6%.

Виявлено, що при споживанні всіх курячих продуктів спостерігається надлишок амінокислот, особливо важливих (лізину та метіоніну). Їх кількість на 11-28% перевищувала нормативні показники.

Таблиця 3.2

Поживність комбікормів для курок-несучок, у 100 г комбікорму

Показник	Вік несучок, тижнів		
	17-22	23-28	29-58
Обмінна енергія, МДж	1,19	1,18	1,17
Сирий протеїн, г	17,5	18,0	15,0
Енерго-протеїнове, відношення	0,67	0,67	0,77
Сирий жир, г	3,07	3,45	3,57
Кальцій, г	6,47	6,21	6,82
Фосфор, г	2,18	3,51	4,18
Лізин, г	0,85	0,77	0,67
Метіонін, цистин, г	0,66	0,72	0,57
Аргінін, г	0,94	1,05	0,76
Триптофан, г	0,33	0,34	0,18
Лінолева кислота, г	1,37	1,54	1,47

Енергетичність раціону в основному визначається потребою курки в поживних речовинах, насамперед у білках. Для раціонального використання білка необхідно контролювати енергетично-білкове співвідношення. Перша фаза курки становить 0,68 МДж, друга і третя - 0,66 і 0,78 МДж відповідно. Ці норми забезпечують фізичну потребу птиці в поживних речовинах середньодобовою нормою корму 105-110 г.

При роздачі комбікормів промисловим курям особливу увагу приділяють їх потребам у мінералах і вітамінах.

З мікроелементів, необхідних у комбікормі для курей, відносяться кальцій, фосфор і натрій, а з мікроелементів - залізо, мідь, цинк, кобальт, марганець, йод. У складі комбікорму представлений у вигляді преміксу.

Вміст кальцію в курячому борошні «Ломан Браун» і «Ломан Вайт» перевищує всі терміни виробництва, що відповідають основним нормам. Хоча, слід зазначити, що з віком курей вміст кальцію в кормі збільшується з 2,19%

(перша фаза) до 3,5 і 4,19% (друга і третя). Це пов'язано з тим, що з віком курей використання кальцію в організмі зменшується.

Комбікорм згодовують птиці в розсіпчастому вигляді. Несучок годували групами. Добову норму комбікорму роздають двічі на добу – вранці та ввечері. Середньодобовий корм для курей-несучок наведено в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3
Середньодобове споживання комбікорму, г/гол.

Вік курок, місяць	Місяць продуктивності	Споживання корму, г/гол.
5-6	1	83,3
6-7	2	93,8
7-8	3	102,6
8-9	4	104,6
9-10	5	103,8
10-11	6	105,8
11-12	7	108,8
12-13	8	111,0
13-14	9	121,0
14-15	10	122,6
15-16	11	112,6
16-17	12	109,0
У середньому	-	108,0

Проведений аналіз засвідчив, що вимоги до забезпечення курей сортив «Ломан Браун» і «Ломан Уайт» перевищують енергетичні та поживні речовини ферми, що дозволяє досягти найвищих показників несучості.

Наведені дані показують, що норма годівлі курей різного віку неоднакова. Найменша добова кількість комбікорму (83,3-102,6 г) виявлена у курчат 5-8-місячного віку, найбільша (112,6-122,6 г) - у 13-16-місячному віці.

У середньому добова норма споживання комбікорму для курчат становила 108 г/гол./рік.

НУБІП УКРАЇНИ

3.2. Яєчна продуктивність курок-несучок

3.2.1. Несучість

НУБІП УКРАЇНИ

У птахівництві продуктивність визначається як генотиповими, так і фенотиповими факторами. Серед фенотипових факторів основним є якість кормів.

Результати досліджень (рис. 3.1.) свідчать, що рівень годівлі курей кросів «Ломан Браун» і «Ломан Білий» був однаковим, але продуктивність дещо відрізнялася.

Отже, найвищі показники спостерігались у курчат кросу «Ломан Браун» і становили за період використання 21,9 шт. яєць, що на 16% більше, ніж у кросу «Lohman White».

Загалом варіація несучок двох кросів становила від 14,3 («Ломан Уайт») до 28,8 шт. («Ломан Браун»). Найменша продуктивність курей-несучок спостерігалась у перші тижні виробництва і становила 16,0 шт. курки «Ломан Браун» і 14,3 шт. Ломан Уайт.

Кури двох кросів, пік несучості відмічений у віці 44-51 рік і становив відповідно 28,8 шт. та 26,8 шт.

Аналізуючи показники несучості курок-несучок промислового стада, слід відмітити, що до 8 місяця їх продуктивності, несучість на середню несучку зростає незалежно від приналежності до кросу, а потім починає поступово знижуватись.

НУБІП УКРАЇНИ

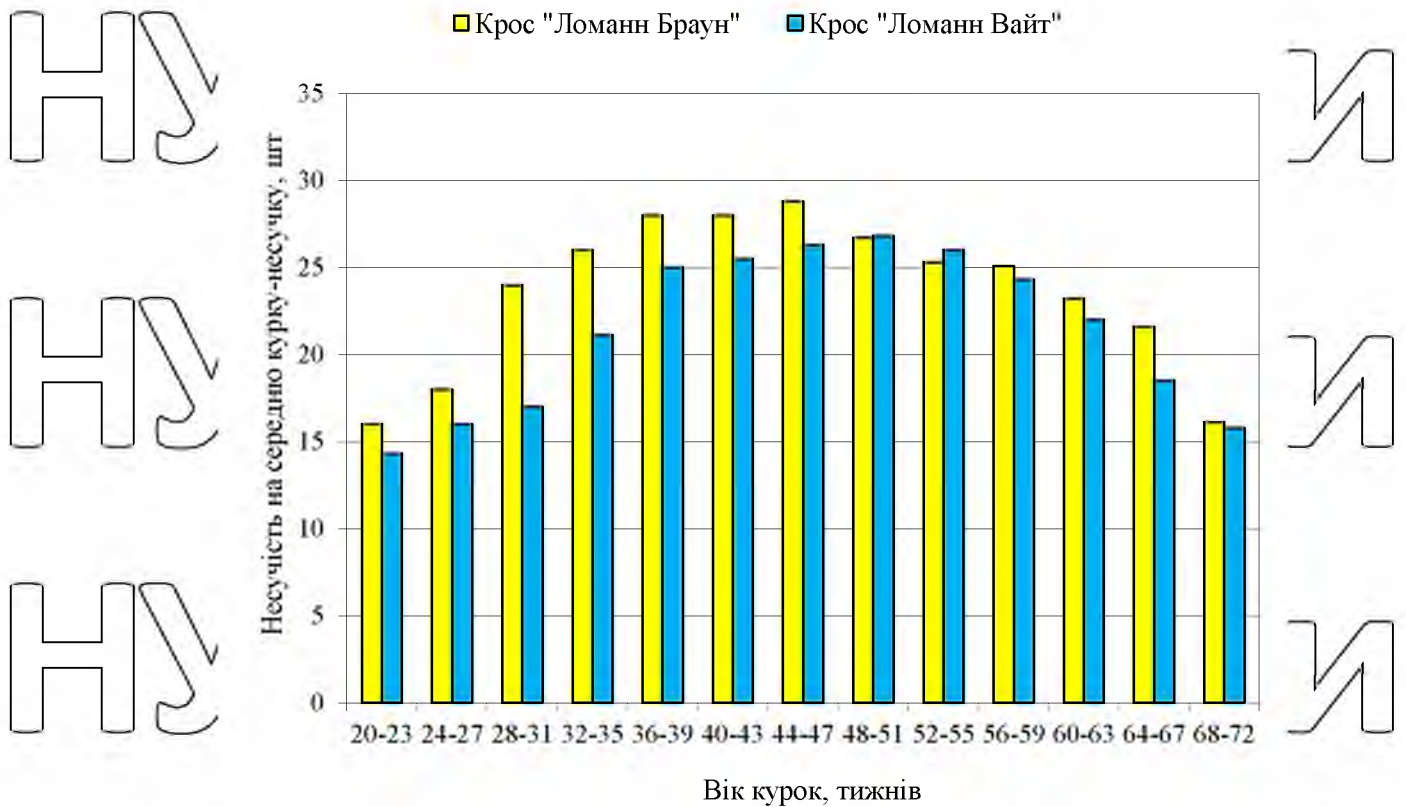

Рис. 3.1. Несучість на середню курку-несучку, шт.

Так, у кінці виробничого використання курок несучість становила 16,1 шт. у кросу «Ломан Браун» та 15,8 – у «Ломан Вайт». Несучість на середню несучку за період використання у птиці «Ломан Браун» становила 306,8 шт., а у несучок «Ломан Вайт» – 278,6 шт.

Більш глибокий статистичний аналіз показників продуктивності дає інтенсивність несучості (рис. 3.2).

Несучість курей кросу «Ломан Браун» коливається в межах 53,3-96,0%, «Ломан Уайт» – 47,7-89,3%. Слід зазначити, що курчата кросу «Ломан Браун» вже в перший місяць несучості мали інтенсивність 53,3%, тоді як у побратимів кросу «Ломан Уайт» приріст відзначався на другому місяці несучості.

Аналізуючи зміни племінної продуктивності протягом року, необхідно знати її важливі чинники. Таким чином, інтенсивність курчат сорту Ломан Браун значно зросла до 7-го місяця виробництва і досягла за цей період 96,0%.

Значне зниження несучості птахів спостерігали у віці 68 тижнів і старше. За цей період концентрація несучок склала 53,7%.

НУБІП УКРАЇНИ

■ Крос "Ломан Браун" ■ Крос "Ломан Вайт"

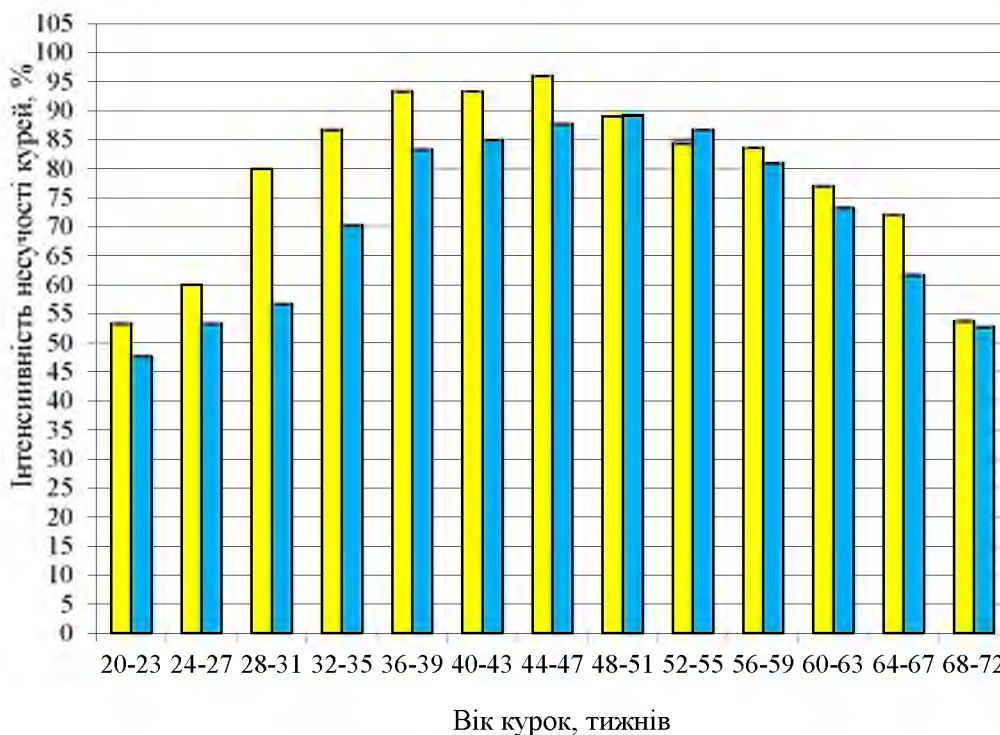

Рис. 3.2. Інтенсивність несучості курей, %

Найвища міцність курей кросу «Ломан білий» була у віці 48-51 тижнів, і становила 89,3%.

НУБІП УКРАЇНИ

Загалом за весь період виробництва найбільшу концентрацію мали курчата кросу «Ломан Браун» – 73,0%, що на 8,7% більше порівняно з побратимами кросу «Ломан Уайт».

Тому відзначені відмінності у використанні курей різних кросів показують, що найкраще в даному господарстві утримувати курей «Ломан Браун».

Найважливішим показником, який вказує на якість яйця і як його вдрізати, є маса яйця. На рисунку 3.3 наведено дані про кількість яєць курей Ломан Браун і Ломан Вайт.

НУБІП УКРАЇНИ

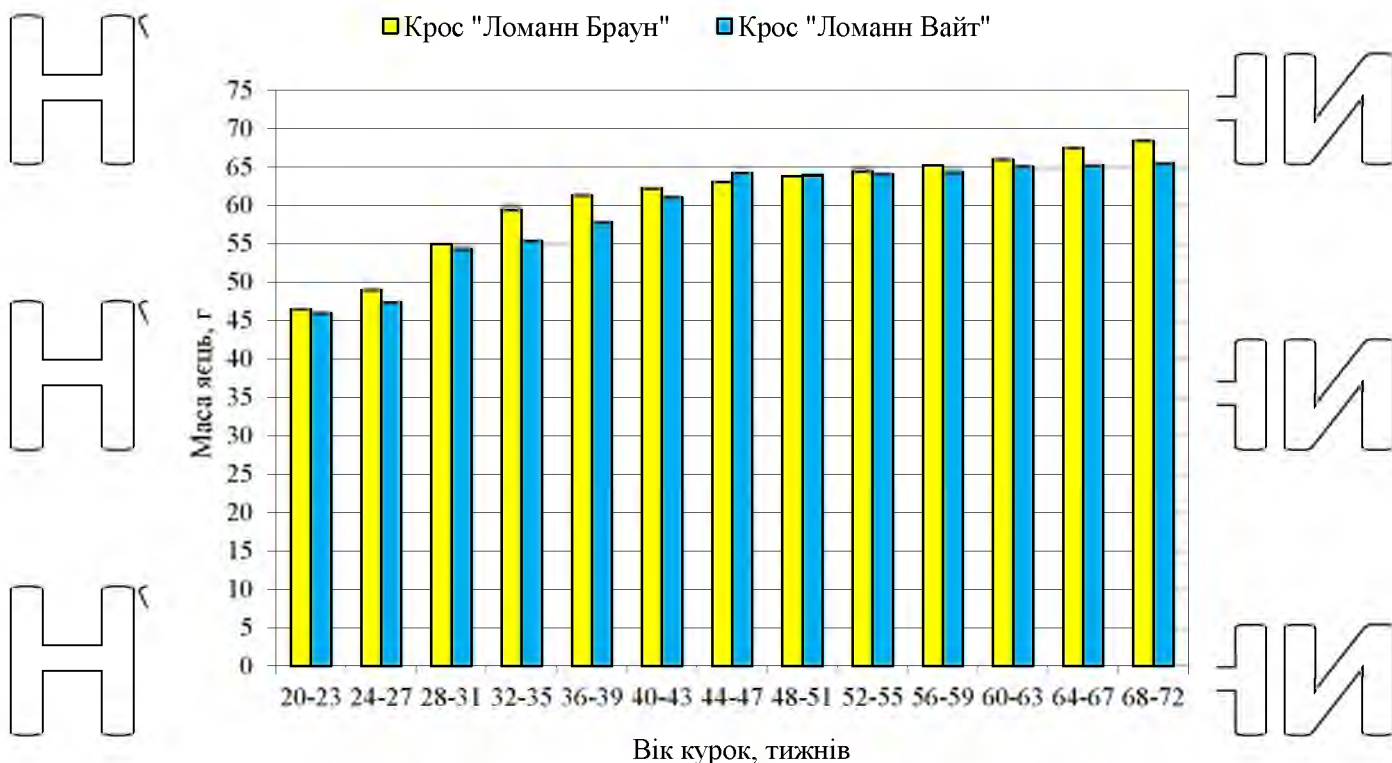

Рис. 3.3. Зміна маси яєць курей

Аналіз експериментальних даних показав, що використання курей різних кросів впливає на кількість яєць. Зокрема, спостерігається збільшення середньої маси яєць сорту «Ломан Браун» порівняно з курами «Ломан Вайт».

Таким чином, кількість яєць курей сорту «Ломан Браун» за виробничий період становила 64,4 г, що на 7,2% перевищує кількість яєць їх однолітків кросу «Ломан Вайт».

За показниками кількості курячих яєць за виробничий період слід зазначити, що різниця між кількістю яєць становила 46,0-68,4г. 49,0 г.. у міру старіння курки кількість яєць збільшується.

Найбільшу масу яєць мали кури віком 68-72 тижні, яка становила 68,4 г у кросу Ломан Браун і 65,5 г у кросу Ломан Вайт. Загалом за звітний період кількість яєць курей кросу «Ломан Браун» становила 64,4 г, а птиці «Ломан Білий» – 60,1 г.

Тому кури-несучки кросу «Ломан Браун» значно перевершують своїх побратимів кросу «Ломан Вайт» за продуктивністю і розміром яєць.

3.2.2. Якість яєць

Якість харчових яєць визначається їх розміром, структурою та біологічною цінністю. Залежність цих показників від кормових особливостей курчат є передумовою здійснення контрольованих змін якості яєць.

Аналіз поділу яєць за категоріями показав, що на якість яєць впливає використання несучок різних кросів (табл. 3.7)

Таблиця 3.7

Категорії яєць

Вік курок, тижнів	Крос несучок					
	«Ломанн браун»			«Ломан Вайт»		
	відбірні	перша	друга	відбірні	перша	друга
20-23	0,1	24,2	73,7	27,4	70,6	
24-27	11,1	83,7	5,1	27,9	48,9	20,2
28-31	83,7	12,3	-	70,4	27,3	0,11
32-35	84,8	13,2	-	71,5	26,4	0,11
36-39	92,8	6,1	-	73,7	24,3	-
40-43	97,4	1,5	-	77,2	20,8	-
44-47	97,5	1,4	-	81,5	18,5	-
48-51	97,7	1,2	-	81,1	18,9	-
52-55	97,6	1,3	-	81,6	16,4	-
56-59	97,5	1,4	-	82,2	15,8	-
60-63	97,5	1,4	-	83,6	14,4	-
64-67	97,7	1,2	-	83,3	14,7	-
68-72	97,7	1,3	-	84,3	13,7	-

Наведені дані свідчать, що максимальну кількість яєць у селекційній секції одержано від курей кросу «Ломан Браун» – 82,1%. Цей показник склав

76,8% кросу «Ломан Білий». Значення показників відображають відмінності, виявлені при дослідженні кількості яєць.

Максимальна кількість яєць у другій частині була отримана в перший місяць виробництва, коли маса яєць становила в середньому 46,0-46,7 г. Таким чином, кількість яєць у другій частині становила 71,6% курей кросу «Ломан Браун», а курей кросу «Ломан Білий» – 74,7%.

З другого місяця виробництва кількість яєць у відбірній секції збільшується, а дрібних, навпаки, зменшується. Найбільшу кількість яєць селекційної категорії виявлено у курей сорту Ломан Браун – 85,8-98,7%. Ця ознака була в межах 71,4-84,3% у курей кросу «Ломан білий».

3.2.3. Жива маса курок-несучок

Жива маса - найважливіший показник як яєчних, так і м'ясних курей. Це залежить від умов годівлі, розмноження, віку, статі, а також від фізіологічних процесів, що відбуваються в організмі.

Аналіз даних про масу курей до початку яйцекладки показує, що жива маса птиці двох кросів однакова (рис. 3.4).

Найбільшу живу масу (1776 г) мали кури кросу Ломан Браун, що на 11,9% більше, ніж курей кросу Ломан Вайт.

За показниками живої маси курей за весь період виробництва слід зазначити, що різниця живої маси склала між 1309-1887 гр. Найменша вага курки була в перший місяць виробництва і становила 1309 г. Курка кросу «Ломан Вайт» і 1675 г - «Ломан Браун». З віком курчат збільшується жива маса, що свідчить про безперервний ріст і розвиток, особливо стадової системи.

Після закінчення використання несучок їх жива маса значно збільшується, що пов'язано із запасанням черевного жиру. Тому в цей період рівень годівлі курей значно знижується в порівнянні з першим періодом яйцекладки.

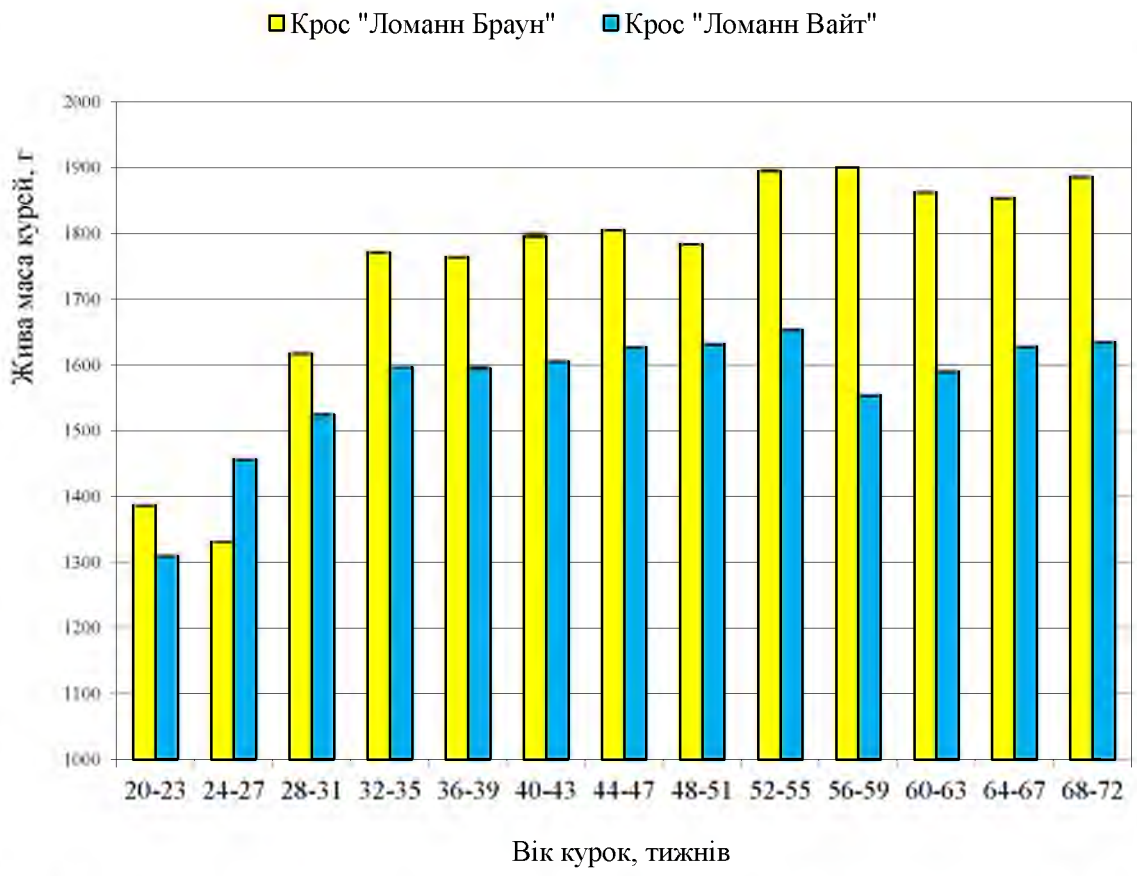

Рис. 3.4 Жива маса курей, г

У віці 48-59 тижнів жива маса курчат двох кросів порівняно з рівнем 44-47-тижневого віку знизилася між 1554 і 1895 роками. Тоді як жива маса курчат кросу «Ломан Браун» знизився на 2,5%, при розміщенні курчат кросу «Ломан Білий» - на 6,0%. У зв'язку з цим значення індексу у курчат кросу «Ломан Вайт» порівняно з курчатами кросу «Ломан Браун» знизилось і становило 1590 г проти 1863 г у віці 60-63 тижнів.

Загалом найменшу живу масу мали кури-несучки кросу «Ломан Уайт». Їх середня жива маса за виробничий період становила 1564 г, що на 212 г менше порівняно з місцевими побратимами «Ломан Браун». Значення показників живої маси відображали відмінності, виявлені при дослідженні маси яєць. Так, із збільшенням живої маси збільшується маса яєць.

Одним з найважливіших показників якості кормів для курей-несучок є їх збереження. У нашому дослідженні найвищу виживаність показало

покладання хреста «Ломан Білий», і воно склало 95,0%. Поперечні шари «Lohman Brown» характеризуються трохи меншим рівнем захисту - 90,1%.

Основними причинами вибракування були травми кінцівок (вивихи, переломи), зниження продуктивності птиці. Тому причини загибелі та забою курей не пов'язані безпосередньо з якістю кормів, а є результатом застарілого технологічного обладнання.

3.2.4. Витрати корму

Важливу роль у ціні продукції птахівництва відіграє вартість корму. При вирощуванні курей витрати кормів розраховуються на 10 яєць (г маси яйця).

Вартість корму на одиницю продукції, знайдена в нашому дослідженні, показані на рисунку 3.5.

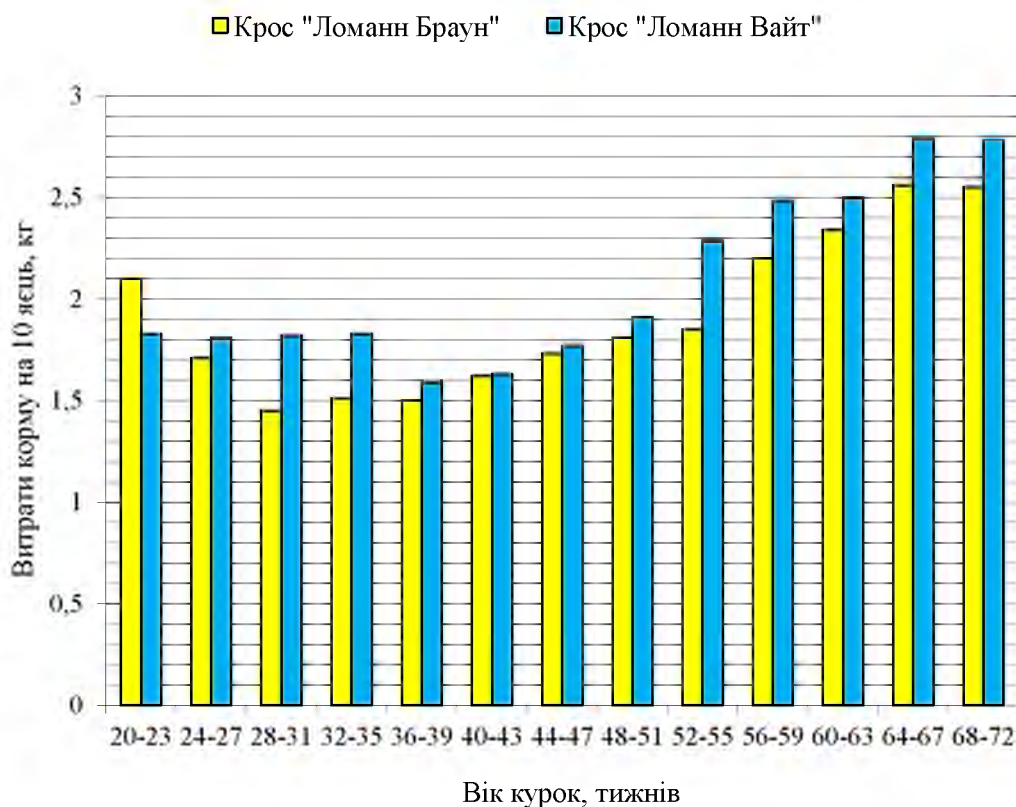

Рис. 3.5. Витрати корму на 10 яєць, кг

У наших дослідженнях споживання корму було найнижчим у курей кросу «Ломан Браун» і сягало 1,88 кг, що на 7,4% менше, ніж у самок цього ж віку кросу «Ломан Вайт».

Аналізуючи споживання кормів у період вирощування курчатами, слід зазначити, що найбільшими вони були на початку (1,83-2,10 кг) та в кінці (2,79-2,56 кг) яєчного періоду. Це пов'язано з тим, що в цей період у курей-несучок найменша несучість.

Зі збільшенням несучості курей вартість корму, навпаки, зменшується.

Тому найменше споживання корму було у кросу «Ломан Вайт» на п'ятому місяці виробництва, «Ломан Браун» на третьому. Витрати корму в цей період становили 1,45-1,59 кг.

Витрати корму зростають, коли інтенсивність несучості знижується, а проходить це в останній період яйцекладки. Отже, при інтенсивності несучості 48,8-44,1%, витрати корму становили 2,56-2,79 кг.

4. Економічна ефективність виробництва яєць

Визначення економічної ефективності виробництва яєць проводили за отриманою продукцією після закінчення використання продукції птахівництва.

За рахунок збільшення загальної продуктивності споживання корму на 10 яєць зменшилось (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Економічна ефективність виробництва харчових яєць, ціни 2021 року

Показник	Крос	
	«Ломан Браун»	«Ломан Вайт»
Витрати комбікорму на 10 яєць, кг	1,88	2,03
Вартість 1 т комбікорму, грн.	1800	1800
Собівартість 1000 шт. яєць, грн.	2160	2498
Ціна реалізації 1000 шт. яєць, грн.	2600	2400
Рівень рентабельності, %	16,9	8,4

Отже, корм на кожні 10 яєць при використанні кросу Ломан Браун становив 1,88 кг, що на 7,4% менше, ніж курки Ломан Уайт. Схожа картина спостерігалася і щодо цін на яйця. Ціна яйця виявилася найнижчою у курячого кросу «Ломан Браун» і сягнула 2160 грн., що на 38 грн. менше порівняно з регіональними аналогами «Ломан Білий».

Ціна реалізації яєць формується в залежності від їх категорії з урахуванням ринкової ситуації. Завдяки збільшенню несучості курей кросу вищої категорії «Ломан Браун» ціна їх реалізації була високою і досягла 2600 грн. Це забезпечило підвищення рентабельності виробництва яєць.

Висновки та пропозиції

1. Порівняльний аналіз норм годівлі курок-несучок промислового стада кросів “Ломан Браун” та “Ломан Вайт” вказує на задовільну обґрунтованість використання однакових рецептур комбікормів в годівлі птиці цих кросів в умовах ФГ “Я-Мал”.

2. У господарстві практикується сухий спосіб годівлі курей. Нормування їх годівлі проводиться на основі вмісту поживних речовин у 100 г комбікорму.

3. Аналіз рецептів комбікормів у першу та другу фазу несучості курок показав, що за вмістом обмінної енергії/ сирого протеїну різниця від норми є незначною. Проте, у третю фазу вміст сирого протеїну за норму є нижчим на 6%.

4. Комбікорми для курок-несучок промислового стада містять значний надлишок критичних амінокислот (лізин, метіонін). Їх кількість була на 11-28% вищою за нормативні показники.

5. За вмістом макро- та мікроелементів комбікорми відповідають встановленим нормам для курок-несучок. З віком несучок вміст кальцію у кормі збільшують від 2,19 (перша фаза) до 3,5 і 4,19% (друга та третя фази несучості).

6. Найвищі показники продуктивності птиці встановлені при використанні кросу “Ломан Браун”. Несучість на середню курку-несучку даного кросу була на 16,0 % більшою порівняно з ровесницями кросу “Ломан Вайт”.

7. Використання курей різних кросів впливає на масу яєць. Зокрема, у птиці кросу “Ломан Браун” спостерігається вірогідне збільшення середньої маси яєць порівняно з кросом “Ломан Вайт”.

8. Завдяки зростанню виходу яєць вищої категорії у курей кросу “Ломан Браун” ціна реалізації їх була вищою, і становила 2600 грн. Це забезпечило зростання рівня рентабельності виробництва яєць.

Пропозиції виробництву

З метою виробництва харчових яєць, найкраще використовувати курей кросу "Ломан Браун". При цьому збільшується валове виробництво яєць, знижуються витрати корму на їх виробництво та зростає рівень рентабельності.

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ